

Изх. № RD-555/06.08.2021

ДО
Г-Н ИВАН ДИМИТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ул. „Гурко“ №6,
гр. София 1000

Относно: Обществено обсъждане на Анализ по чл. 53, ал. 2 от ЗЕС на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от КРС (Анализа)

В мотивите на Анализа е посочено, че включва преглед на административните такси, въз основа на който ще бъде предложен актуален размер на административната такса за контрол, съобразен и с резултата от проведените обществени консултации.

В тази връзка прилагаме и моля да приемете становището на „Теленор България“ ЕАД

Приложение: Съгласно текста

С уважение,

Милена Телбизова
Пълномощник на
Изпълнителния директор на „Теленор България“ ЕАД

Становище на „Теленор България“ ЕАД (Теленор) по анализ по чл. 53, ал. 2 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения (Анализа)

Обща забележка

Съгласно мотивите към Анализа КРС счита, че съгласно чл. 53, ал. 2 от ЗЕС комисията ежегодно извършва Анализ на необходимостта от преразглеждане на тарифата за таксите и провежда обществени консултации по реда на чл. 37 от закона, като приема, че в съответствие с чл. 53, ал. 1 от ЗЕС Анализът включва преглед на административните такси, въз основа на който ще бъде предложен актуален размер на административната такса за контрол, съобразен и с резултата от проведените обществени консултации.

Не споделяме така определения обхват на Анализа, като считаме, че ЗЕС предвижда Комисията ежегодно да извършва анализ на необходимостта от преразглеждане на **тарифата в нейната цялост**, като в зависимост от резултатите от Анализа, може да предложи на Министерския съвет да приеме **изменение или допълнение на тарифата по чл. 147**. Законът не ограничава изменението и допълнението до промяна в размера на административната такса контрол, както и самия Анализ. В тази връзка, считаме че Анализът следва да обхваща всички, заложен в Тарифата такси.

На следващо място, не споделяме твърдението, че в периода 2018-2019 г. е извършен **цялостен преглед на Тарифата**, с оглед преценка на необходимостта от цялостното ѝ изменение, предвид особеностите на пазара на електронни съобщения и икономическото развитие на телекомуникациите в Република България.

Видно и от мотивите в уводната част на Анализа промени са претърпели някои от таксите за ограничен ресурс радиочестотен спектър, като промените не са обхванали съществена част от таксите, свързани с ползване на спектър при изграждане на мрежи от неподвижна радиослужба от вида „точка към точка“, а таксите за ограничен ресурс номер не са променени от приемането на Тарифата.

Поддържаме констатациите на КРС, че мрежите от вида „точка към точка“ са с тенденцията за нарастване ползването на по-широки честотни ленти във връзка с необходимостта от осигуряване на висок преносен капацитет, особено свързан с развитие на 5G мрежите, но сме на мнение, че таксите за ползване на ограничен ресурс не би следвало да нарастват пропорционално на увеличаване на капацитета. От друга страна, оценка на критерия за „минимално разстояние“ предвид тенденцията не означава преразглеждане на таксите, а единствено оптимизиране на разходите, с оглед реално използваната дължина на трасето. Доколкото годишната такса е свързана със заплащане на 1MHz всяко увеличаване на капацитета води до пропорционално увеличаване на годишната такса за ползване на ограничен ресурс. С оглед и постигане на Стратегическата цел до 2025 г. за конкурентоспособност в Европа: осигуряване на непрекъснато 5G покритие за всички градски райони и всички основни сухопътни транспортни маршрути, заложен в „Свързана България актуализиран национален план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение“ е от съществено значение да се извърши анализ на посочените такси в контекста на необходимостта от бързо и икономически

обосновано развитие на мрежите. По този начин ще се постигне насърчаване на инвестициите в инфраструктурата, стимулиране на иновациите и осигуряване на условия за въвеждане на ново поколение мобилни мрежи 5G в максимално кратки срокове.

С Проекта на Правила за използване на радиочестотния спектър от електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба след издаване на разрешение е посочено, че с цел бъдещо управлявано споделено използване на спектъра в радиочестотна лента 24.5-26.5 GHz от мрежа от неподвижна радиослужба и от наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, ресурсът за мрежи от вида "точка към точка" се преразпределя. Въведено е условие, съгласно което лицата, на които е предоставен спектър за мрежа от неподвижна радиослужба да могат да ползват предоставения им честотен ресурс и при условията на Правилата за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение чрез управлявано споделено използване;

От Таблицата от общественото обсъждане на Проект на Правила за ползване на радиочестотен спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение е видно, че КРС е приела предприятия, които имат право да използват радиочестотни ленти в обхват 24,250-27,500 GHz при условията на допустимите технически характеристики и параметри, приложими за електронните съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба, могат да използват, предоставения им спектър и при условията на Правилата чрез управлявано споделено използване на радиочестотния спектър. В този случай предприятията трябва да осигуряват работа на мрежите от неподвижна радиослужба и наземните мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, при която да не се причиняват взаимни смущения между двата вида мрежи.

Предвид изложеното Анализа следва да обхване и отпадане на обхват 26 GHz от Тарифата в чл. 7, ал. 1, т.3.2 с оглед недвусмислено третиране на тарифирането.

На следващо място, в Анализа се посочва, че нормативната база дава възможност на предприятията **да оптимизират разходите си за първично предоставения им номерационен ресурс, като връщат ненужните им групи номера** или предоставят вторично групи номера на други предприятия. Считаме че посочената констатация не може да се възприеме като обоснован аргумент за липсата на анализ на таксите за ползване на **номерационен ресурс**. В тази връзка предлагаме да се направи задълбочен анализ, който да обхваща всички такси за ползване на номерационни ресурси.

Конкретни бележки

По отношение на констатацията, че размерът на административните разходи на Комисията, в изпълнение на функции по ЗЕС, надвишава приходите от административни такси близо три пъти, поради което съгласно чл. 53, ал. 1 от ЗЕС, размерът на административната такса за контрол за 2022 г. следва да бъде увеличен от 0,2 % на 0,6% изразряваме следната позиция:

В Приложението към Анализа „Преглед на събраните такси и направените административни разходи през 2020 г“ (Приложението) е посочено, че повече от една трета от включените разходи в т. нар. административни разходи са капиталови разходи.

Според дефиницията на чл. 139, ал. 1 от ЗЕС размерът на административните такси, дължими от лицата, осъществяващи електронни съобщения в изпълнение на изискванията на този закон, съответства на **административните разходи на комисията, необходими за международно координиране и сътрудничество, хармонизация и стандартизация, анализ и контрол на пазара, изготвяне и прилагане на подзаконови нормативни актове и издаване на административни актове и контрол по изпълнението им.**

Следва да се отбележи че посоченият текст транспонира чл. 16 от Кодекса.

По отношение на включването на капиталовите разходи в обхвата на административните разходи следва да се вземе предвид преди всичко техния характер, а именно, че **те се отнасят към инвестиции, целящи създаването на бъдещи ползи (над една година)**. Капиталовите разходи обхващат покупката, (а в определени случаи и модернизацията) на дълготрайни активи, като например:

- придобиване на земя и сгради;
- закупуване на оборудване и техника (машини, превозни средства, компютри);
- подобрения и модернизация на съществуващи дълготрайни активи;
- покупка на дълготрайни нематериални активи като софтуер лиценз и др.

В този смисъл те не са свързани с дейностите посочени в чл. 139, ал. 1 от ЗЕС и следва да отпаднат от обхвата на административните разходи.

Дори ако приемем, че под някаква форма дадени капиталови разходи са съотносими към определянето на административна такса контрол, тяхната стойност не би трябвало да се съотнася изцяло към отчетния период, в който са възникнали. След като капиталовият разход бъде отчетен в баланса (под формата на нов актив), той се амортизира с течение на времето, за да разпредели стойността на актива през полезния му живот. С други думи, всяка година част от дълготрайния актив се изразходва. Това "изразходване" се отчита посредством разход за счетоводна амортизация, който се определя на базата на **амортизационна норма**.

Счетоводна амортизация е непаричен разход, който отразява изхабяването на даден дълготраен актив във времето, като по този начин се намалява счетоводната му стойност.

Съгласно Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им размерът на таксите не може да надвишава разходите на административния орган за извършване на съответната услуга и за упражняване на контрола (Методиката). В чл. 2, т. 4 от Методиката се включват капиталови разходи, **присъщи за остойностяваната услуга**, уточнено е че разходите са пряко свързани с извършването на остойностяваната услуга; такива разходи са разходите за закупуване на специфичен софтуер, база данни, техника, транспортни средства и др., присъщи за услугата; те **се пренасят в стойността на услугата по метода на амортизационните отчисления като съотношение между разходите за изброените дълготрайни активи, присъщи единствено и само на остойностяваната услуга, и броя на този вид услуги, предоставени през последната година**;

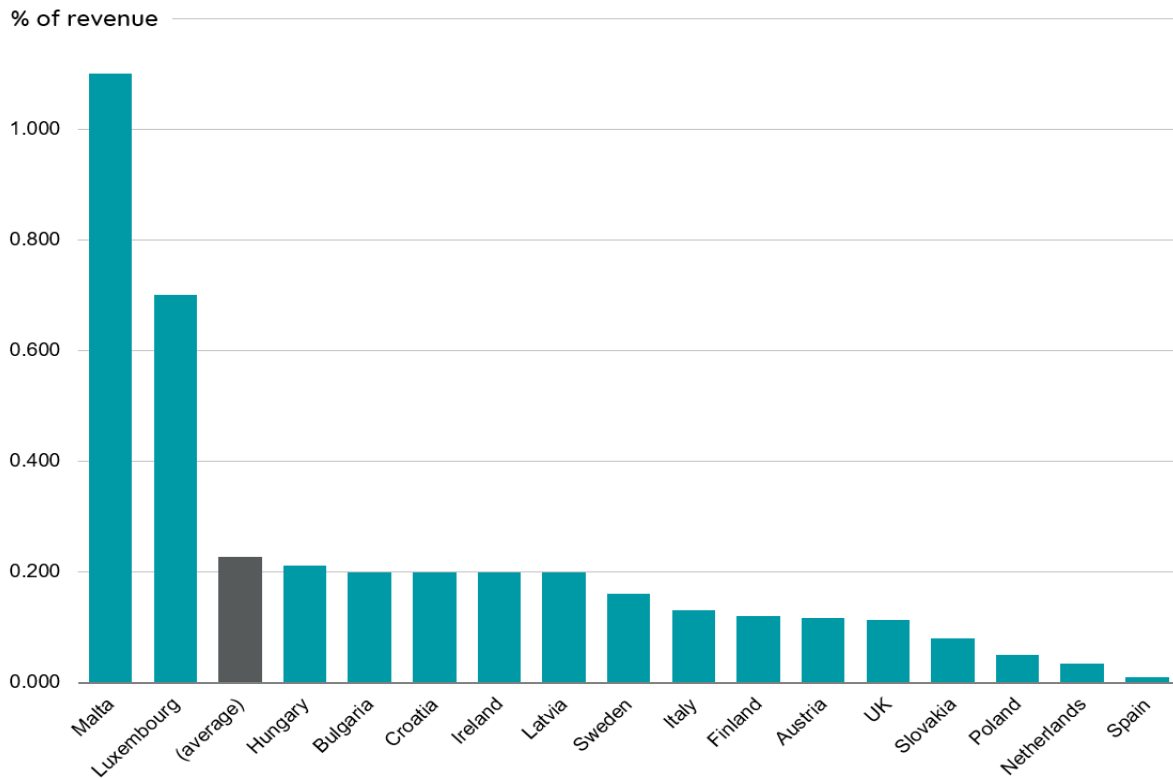
Поради това следва да направи допълнителен анализ, който да отчете посочените по-горе нормативни изисквания.

Съгласно чл. 16 от Кодекса когато налагат административни такси, националните регулаторни или другите компетентни органи публикуват **годишни прегледи на административните си разходи и общия размер на събраните такси**. В допълнение съображение 53 от преамбюла на Кодекса предвижда възможност да се налагат административни такси на предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, с цел да се финансират дейностите на националните регулаторни или други компетентни органи във връзка с управлението на системата за общо разрешение и предоставянето на права за ползване. Такива такси следва да бъдат ограничени до покриването на действителните административни разходи за тези дейности. За тази цел следва да бъде **гарантирана прозрачност на приходите и разходите на националните регулаторни и другите компетентни органи чрез годишно отчитане на общия размер на събраните такси и административните разходи, за да могат предприятията да проверяват дали са в баланс**. Считаме че в недостатъчна степен е залегнало това начало в Анализа, като не е направена привръзка как всеки от разходите се съотнася към дейностите по чл. 139 от ЗЕС, така че да бъде определен като административен.

В допълнение, видно от Годишния доклад на КРС за 2020г. при изпълнение на правомощията си по ЗЕДЕУУ, през 2020 г. КРС е потвърдила квалифицирания статут на доставчиците на удостоверителни услуги „Информационно обслужване“ АД и „Система за електронни плащания България/СЕП България“ АД и на предоставяните от тях удостоверителни услуги. Комисията е извършила и съответните разходи, присъщи на тази дейност, които по никакъв начин не са отразени в Анализа.

Според съображение 100 от преамбюла на Кодекса, за да се осигури оптималното използване на ресурсите, таксите следва да отразяват икономическото и технологичното състояние на съответния пазар, както и други важни фактори, които определят стойността им. Същевременно таксите следва да се определят по начин, който да гарантира ефикасното предоставяне и използване на радиочестотния спектър. **Настоящата директива не засяга целите, за които се използват таксите за права за ползване и права за изграждане на съоръжения. Такива такси следва да могат да се използват например за финансиране на дейности на националните регулаторни и другите компетентни органи, които не могат да бъдат покрити с административните такси**. Дори и по-обстояен анализ да докаже, че разходите на Комисията за административен контрол надвишават съответните събрани приходи от такси, не намираме причина защо разликата да не бъде компенсирана от останалите събрани такси.

При проучване на практиката на европейските регулатори се установи, че само в две държави членки се наложени по-високи такси от текущата такса контрол, предвидена в Тарифа, които поради своите географски и демографски специфики мога да бъде изключени от анализа, освен това шест държави членки не налагат такса контрол на предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги.

© Cullen International

Предвид всичко изложено в настоящото становище считаме, че не са налице обосновани причини, които да налагат увеличение на годишната такса контрол, още повече в предложения размер.

Считаме че КРС следва да извърши по-задълбочен Анализ по чл. 53, ал. 2 от ЗЕС на необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от КРС в нейната цялост, при който да вземе предвид горепосочените аргументи.